

*Az egyik legszebb üzenet a 14 éve zajló Wass maratón történetében
egy erdélyi felolvasótól, Izától*

A Természet rendje szerint, csakis így élhet a magyar!

A virág is így keletkezik, növekszik és múlik el: ahogy a Jóisten teremtette. Ilyen kell legyen a magyar ember is, vagy elvész a nagy „fejlődésben” ...

Az 60 helyszínt megmozgató, 2018-as Wass Albert-felolvasás, akár csak a korábbiak, elindított egy belső úton. Ilyenkor számos kérdés felmerül bennem, idén a szokásosnál is több jött. Miért pont Wass Albert, miért nem Radnóti, vagy Mikszáth a felolvasás égi házigazdája? Hogy lehet, hogy mind ugyanazt érezzük, ugyanazt éljük át, és a végén megemel minket az együttlét? Miért pont a magyar nyelv, a magyar nép, a magyar műveltség ilyen különleges? Pontosan mi is ez a Hagyaték? Tárgyszerű, vagy élő dolog? Egyáltalán mit tudunk vele kezdeni?

A vonaton érkezett meg a kulcs

Az országos köszöntő idei szövegébe bekerült néhány példa a hagyatékunkra, némileg választ adva a kérdéseimre egy nappal a rajt előtt. A felolvasás reggelén azonban ennél is több érkezett. A reggeli vonatozáson a telefonon felütött versek listájában ugyanis a következőre bukkantam.

„Wass Albert: A gyökér megmaradt

Ezerszáz esztendeje már,
hogy hazát foglaltak őseink e földön,
s őrizték vérrel, ésszel, türelemmel
ezerszáz esztendőn keresztül,
hogy hazánk legyen az ég alatt.
Gyökerünk lenyúlt mélyre, mélyre.
egészen le, Erdély szívébe,
s a mai napig ott maradt.

Történelem viharai
csapkodták, verték ezt a földet,
megtanítottak élni, halni,
mégis magyarnak megmaradni.

Élünk ma is, ahogy lehet,
s Isten-hitünk szent erejével
magyar szívünk szeretetével
őrizzük ezt a gyökeret.

Míg Isten a mi menedékünk
és hűség minden fegyverzetünk,
addig félnünk nem szabad:
mert a gyökér, az megmaradt!
Ki hűséget vet – életet arat,
és a gyökér, az megmarad!”

Ezzel a verssel összeállt a kép! Az este elrajtoló budai felolvasás élményeivel és beszélgetéseivel aztán teljesen le is tisztult. A magyar szellemiség tényleg a legfőbb örökségünk, és ennek a gyökere a lelkünkben, illetve Erdélyben van. És ez nem történelem, nem valami homályos eredetelmélet, nem hitrendszer és nem népdal. Ez annál sokkal több. Egy olyan természeti, ősi mintarendszer, amit, ha keresgélünk, előbukkan a belsőknből és felismerjük magunk körül a külvilágban is, és rádöbbenünk, hogy kitörölhetetlen.

És ha már az országos köszöntőbe bekerült, érdemes újra végiggondolni mi mindenben nyilvánul meg ez a szellemiség.

Hitelenségünk mélybe ránt, hitünk csodákra vezet

Belőle ered erős önérzetünk és tiszta szeretetünk. A népi gyógy módjaink, a népdalaink, a népszokásaink és a népi motívumaink, melyek mindig visszakötnek a természethez.

Ugyanígy megmutatkozik ez a szellemiség a táltos hagyományban. Elég megnézni a Yotengrit által megőrzött rábaközi hagyatékot, hogy lássuk, milyen erős kapcsolatot mutat a természettel, és milyen tiszta tanításai vannak. Köztük a magyar műveltségben mindig kiemelt helyen szereplő (a nyelvünkben és a Szent Korona-tanban is megnyilvánuló) mellérendelő viszonyal, mely a keleti tanításokkal összhangban mindig élni hagyja, és tiszteletben tartja a máshogy működő, más elvek mentén élő, netán más vallású embertársainkat.

Ide tartozik az Isten-hitünk is (függetlenül attól, ki milyen vallású!), ami hol ilyen, hol olyan, de ha nincs a helyén és nem elég erős, mindig bajban vagyunk. Ha pedig a jó utat járjuk, és megtaláljuk a közös nevezőt, csodákra vagyunk képesek és érdekesekek.

A természet kiaknázása helyett belesimulás a rendbe

Ennek a szellemi kincsnek a része az anyanyelvünk is, melyet más igazán nem képes elsajátítani, megérteni és átérezni, kivéve azt a néhány külföldi kutatót és fanatikust, akik olyan értékeket és összefüggéseket találtak benne, hogy nem tudtak mást tenni, mint meg tanulni, illetve tisztelni azt.

De ne feledkezzünk meg a rovásírásról sem, mely egy nagyon ősi jelrendszer, ami szintén többet ér pár szép épületnél és antik vázánál.

Ide tartoznak az évkörhöz igazodó ünnepeink és hagyományaink is. Ezek célja nem a környezetünk végtelen kiaknázása volt, hanem a természetes életmenet, a természet rendjébe történő belesimulás.

Ennek a része a Szentkorona tan is, ami az összes természeti kincsünket a Szent Korona tulajdonává tette, kiemelve ezáltal a Földünk kizsákmányolásához vezető kereskedelmi forgalomból. Ez egy olyan jogi bravúr, amire most is égetően nagy szükségünk lenne ahhoz, hogy megállítsuk a pusztítást, és az unokáink számára is élhető természeti környezetet teremtsünk.

Ez az alapelv ugyanis azt jelenti, hogy (az emberinél magasabb szintre átruházott) tulajdonjog hiányában mi csupán használói vagyunk a földnek. Mégpedig olyan használói, akiknek kötelességük az utódaiknak legalább olyan jó állapotban átadni az életműködésükhöz, fennmaradásukhoz használt összes természeti kincset, amilyen állapotban azt átvettük!

Visszanyúlni a Hagyatékhoz – most!

Ezek mind élhető és bármely korban jól működő értékek és minták. Ahogy a legutolsó példa is mutatja, ideje lenne közülük minél többet átültetni a hétköznapi életbe, a gondolkodásunkba, életvitelünkbe, szokásainkba.

Mégpedig annak érdekében, hogy ne egy gyökértelen, globalizálható és uniformizálható, műanyaggal és hazugságokkal etethető társadalommá váljunk, hanem a hitünkben, kultúránkban és hazánkban megerősödve, önállóan boldoguló egyének és közösség lehessünk!

Használd az iránytűt, tévelygés helyett boldog leszel

És hogy mit ad Wass Albert mindehhez, és mindebből? Iránytűt, mely ott volt mélyen az ő lelkében is, kitörölhetetlenül és megalkuvást nem tűrő erővel hatott rá. Ez az az iránytű, amely ott van bennünk is, csak meg kell hozzá találni az utat, illetve fel kell azt ismerni.

Ennek a segítségével meg tudjuk különböztetni az igaz dolgot a hamistól. Ez az iránytű megmutatja, merre van az út a természethez, önmagunkhoz és Istenhez, ez által egy megrendíthetetlen hithez is.

Az élet alaptermészete a változás, a kilégzés-belégzés, a fejlődés, a mozgás, ennek minősége pedig meghatározza a létünket. Akinek van iránytűje, és tudja honnan jön, hová tart, merre menjen, tudja azt használni, kevesebbet csetlik-botlik és tévelyeg.

Ezt az iránytűt adja át nekünk az erdélyi író teljes szellemi tudástárával. Lehet azt figyelmen kívül hagyni, nem venni róla tudomást, de úgylis hozzá nyúlunk vissza, ha nagy a baj.

Mire is teremtettek minket valójában?

Wass Albert verse a gyökérhez Erdélybe vezet minket vissza. A gyökérnek pedig az a lényege, hogy ha a fát ki is vágják, kihajt újra. Ha jól belegondolunk, a magyarság gyökerét keresve az út tényleg Erdélybe visz minket. Aki az anyaországból elmegy Erdélybe, hetekig lelkendezik, hatalmas élményekkel, ihletettséggel, mintha ez tényleg valamilyen Tündérország, Csodaország lenne...

Nekem pedig erdélyiként ez jelenti a valódit, az alapvető világot, az igazit. Az én lelkem szerint ilyennek kellene az egész világnak lennie, mindenhol, de sajnos nem ilyen.

Persze az alföldön susogó fenyvesekre vágyani nem egy csalódásmentes elképzelés (amikor Belső-Magyarországra költöztem, minden áldott nap kerestem a horizonton a hegyeket...). De a lényeg nem is a fenyveseken múlik. De akkor mitől más Erdélyben? Attól, hogy ott minden eredetibb, természetesebb. De mihez képest? Honnan tudjuk ezt? A belső iránytűnkből.

Ez az iránytű nem hiszi el a mai „fejlődés” hamisságait. Egy szép, élethű nagyságú művirág soha nem fogja azt adni, olyan örömmel eltölteni a lelkünket, mint egy valódi. Akkor sem, ha akciós!

Ahhoz oda kell menni, meg kell mászni a hegyet, meg kell tisztulni a sok mai szennytől, be kell szívni a friss, tiszta levegőt, be kell fogadni a magasztos csendet és a természet neszeit, a madárcsicsergést, el kell beszélgetni a havasban élő, tiszta tekintetű emberekkel... És akkor, csakis akkor fogja az a réti vagy hegyi virág azt a feledhetetlen élményt nyújtani.

Az a virág, amely úgy létezik, ahogyan a Jóisten megteremtette, aszerint keletkezik, növekszik és múlik el. A természet rendje szerint. Úgy érzem, ilyen kell legyen a magyar ember is, vagy elvesz a nagy „fejlődésben”. Mit adott neki az Isten, milyennek és mire teremtette? Vajon aszerint a minta szerint él, gondolkodik és létezik??

Túl kell lépni a fájdalmon

Azt hiszem ezzel csenget be hozzánk időnként Wass Albert valahány művével. (Persze hogy be is lépjen, kell egy nyitottság és szellemi, akár spirituális érdeklődés, mert a zárt ajtón nem fog bejönni, az biztos.)

Erdély tehát ezért ennyire fontos. Ahogyan az is, hogy ne tudjon minket senki sem ettől a forrástól elzárni. Igaz, az iránytű ott van bennünk, de időnként vissza kell mennünk a gyökerekig, és onnan töltekezni. Wass Albert ezért nem tudott emigrációban teljes emberként létezni.

Ugyanakkor a gyökeret táplálnunk is kell. Ha senki nem teszi, és feledésbe merül, nem fog tudni élőként, termőként megmaradni. Ha pedig elszakadunk tőle, kóvályoghatunk mi is az uniformizált, fogyasztói társadalmat gyarapító gyökértelenekkel együtt, a valódi értékek, valódi hit és valódi szabadság tudata nélkül. (Egyszer egy kollégám kérdezte, milyen az élet, hogy most férjhez mentem, bekötötték a fejem, és elveszett a szabadságom. Meglepetten és lelkesen elmeséltem, hogy számomra ez a valódi szabadság és kiteljesedés, amikor egymást mindenben támogatjuk, segítjük. Figyelünk egymásra, gondoskodunk

egymásról és átvesszük a stafétát, ha a másik megfáradt, ez visz mindkettőnket előbbre. Aki egyedül, vagy zsákutcákban próbálkozik, az csak kevesebbre jut. Erről kell szólnon a kapcsolat. Elcsodálkozott és megértette, mi a különbség. Valóban nem ugyanaz az eredmény.)

Nincs itt semmi hókuszpókusz és misztérium, csak a helyes mintázat, amit követni kell. Betartjuk, vagy sem, teszünk érte, vagy sem? Mert, ha magunk sem teszünk érte, hőbörgésünk és mások hibáztatása teljesen hiábavaló!

Wass Albertnek is van egy sorozatnyi nagyon keserű, sebbe markoló, sötét-borús írása. Sok minden fáj neki, megbocsáthatatlan dolgok, amiből viszont csak úgy szabadulhat az ember, ha azon felülemelkedik és a gondot egy magasabb szinten oldja meg. Ám akinek a lelkében olyan mélyen bele van égve a hazaszeretet, az értékekhez való ragaszkodás, ahonnan az igazságtalanságok hatalmas lidércekké magasodnak, mi mást is tehetne, kiírja az összes fájdalmát, haragját.

Viszont ezeken a fájdalmakon – a gond tudatosítása után – tovább kell lépnünk a megoldások felé, és a jövőt másfajta építőkövekből újra felépíteni. Ebbe kell immár a rendelkezésre álló időnket és erőnket befektetni.

Az összefogás útján

Visszatérve Erdélyre és azokra a hegyekre, elmondhatjuk, hogy a patak és a fenyő még ma is tudja a dolgát, nem kell hozzá EU-rendelet és sok tucat átláthatatlan törvény. Így kell legyen ez velünk is: ott az iránytű, hát tessék, használjuk. Igaz, mindannyian nem lakhatunk ott fenn a hegyen, és sokan nem is vállaljuk a kevésbé komfortos életmódot. Mi most itt vagyunk, és itt próbálunk boldogulni Belső-Magyarországon, de tiszta tudattal és a helyén lévő szívünkkel. Mindennap megtehetjük, hogy felismerjük, őrizzük és használjuk a hagyatékunkat.

Megtehetjük, hogy – félretéve egyéni elvárásainkat és igényeinket – összefogunk, tanítjuk és segítjük egymást. Ezt látom a minden év februárjában megszervezett felolvasásokon. Ki-ki a maga lehetőségein és korlátain belül, egyre inkább kitolva azokat, idézetekkel, szendviccsel, hangosítással, grafikai munkával, szívből megteszi, ami tőle telik. És mindezt maga is megkapja, ha eljön: egy zsáknyi szellemi kincset, ami biztosan megkülönbözteti az üres lelkű emberektől.

Mert ahogy a Yotengrit tudás mondja, nem csak enni és szaporodni vagyunk képesek, ennél tovább kell jutni a szellemi kiteljesedés felé is, és ez az egyik legjobb módja.

Rossz helyébe így teremtjük a jót

Wass Albert ennek a szellemi ébredésnek a kincseit tudja még ma is minden elmebeli akadályunkon keresztül vinni a szívünkig, értelmünkig. Az írásaiban visszatérő motívum, miszerint az Isten csak jót teremtett, a rosszat csak maguk az emberek alkották, nagyon erős képlet. Az, ami nekem rossz, lehet, hogy egy másik ember saját „jó”-jának elérése okozza, mert nem a valódi erkölcsi úton, a természet rendjét tiszteletbe tartva próbálja elérni azt. Ha például az országok mindenhol büntetik az emberölést, hogyan engedhetik meg a háborús mészárlásokat? Ha a legtöbb alkotmány védi a magántulajdont, hogyan törekedhetnek megengedhetetlen módszerekkel más országok területeinek, természeti kincseinek megszerzésére? Ha mindenki betartaná azt, hogy a hatalom egyedül Istené lehet, ez fel sem merülne.

Tehát mégis igaz kell legyen, hogy az ember teremti a rosszat, amikor eltévelyedik, letér az isteni útról. Ebből viszont az is következik, hogy ahogyan megteremtette, képes a megszüntetésére is!

Sok minden kell ehhez a huszárvágáshoz. Legelőször is kapcsolat önmagunkhoz, saját belső gyökerünkhöz, a bennünk levő Istenhez. Erre alapozva pedig bátorság, szeretet, derű és kitartás. Aztán pedig mindezek mellé összefogás a valódi élethez visszatért emberek között.

De mindezek véghezvihetőek, ha megvan hozzá az iránytűnk. Márpedig azt már megtaláltuk!

Iza

Budapest, 2018. február